

**L. Brest nam afscheid  
als penningmeester**

DE PENNINGMEESTER van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, de heer L. Brest heeft in verband met zijn leeftijd en met het oog op zijn gezondheid besloten zijn functie met ingang van 1 augustus 1976 neer te leggen. Als voorlopig penningmeester wordt hij opgevolgd door ons adviserend bestuurslid, de heer J. Noord, Hemonystraat 11 te Amsterdam. De giro-nummers (postgiro 32237, gemeentegiro K 1572) blijven onveranderd.

De Vereniging tegen de Kwakzalverij heeft gedurende een lange reeks van jaren in de heer Brest, die een grote ervaring op administratief en boekhoudkundig terrein had opgedaan in verschillende functies, o.a. in het voormalig Ned. Indië in de moeilijke jaren na de Japanse bezetting, een bijzonder toegewijd bestuurslid gehad. Met grote zorg beheerde hij de financiën van de vereniging, waarschuwde tijdig voor overschrijding van bepaalde begrotingsposten, schuwde nooit enige moeite om de achterstallige contributieposten te innen en, maar overbodig dat op te merken, zijn boeken klopten altijd tot de laatste cent. En hij zorgde er voor dat geen crediteur ooit lang op zijn geld behoefde te wachten! De Vereniging tegen de Kwakzalverij is de heer Brest bijzonder dankbaar voor alle tijd die hij belangeloos aan het beheer van de financiën besteedde en het bestuur is hem daarnaast ook zeer erkentelijk voor zijn vriendschap en zijn inbreng in de strijd tegen het kwaad van de kwakzalverij. Wij hopen dat zijn gezondheid zich moge herstellen en dat nog tal van gelukkige jaren zijn deel mogen zijn.

**Opgepast GVO**

OMDAT DE PREVENTIE in de gezondheidszorg steeds belangrijker wordt (ziek zijn is duur!) heeft de staatssecretaris van Volksgezondheid en milieuhygiëne, de heer J. P. M. Hendriks, op zijn departement een speciale commissie geïnstalleerd. Naam van die commissie: Commissie Nationaal Plan Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding, afgekort GVO. Een

**LEDENVERGADERING IN NOVEMBER**

IN DE LOOP van november hoopt de Vereniging tegen de Kwakzalverij een algemene ledenvergadering te beleggen. Aan de orde komen dan goedkeuring van het financieel verslag van de penningmeester, benoeming van bestuursleden, o.a. om te voorzien in de vacature van de heer Brest en een eventuele herstructurering van de vereniging.

**Volop propaganda voor acupunctuur op TV**

DAT WAS ME het avondje televisie wel: de eerste Nederlandse polikliniek voor acupunctuur te Haarlem in het beeld. Anke Serraris en Kees Boomkens maakten voor de KRO een film van dit pronkjuwel van de kwakzalversorganisatie NWP, die deze „polikliniek” onder haar hoede heeft via een van haar vele nevenorganisaties, een bonte wir-war van kwakzalversactiviteiten.

Ook hier ging het weer om yin en yang, die filosofische rimram, zoals Herbert Leupen het in Het Parool van 10 juni onder de titel „Ja prikdokter nee”, uitdrukte. „Zomer en winter, dag en nacht, eb en vloed, polariseren onze gezondheid”.

aantal onafhankelijke deskundigen hebben zitting in deze GVO. Voorzitter is prof. dr. L. Burema. Zij zullen de denkbeelden van de al bestaande werkgroep GVO uitwerken en aangeven hoe men die denkbeelden in de praktijk moet verwezenlijken, zowel nationaal als regionaal en plaatselijk. De bevolking moet gestimuleerd worden zelf een zo groot mogelijke verantwoordelijkheid te dragen voor haar gezondheid. Men kan dat niet alles aan „de werkers in de gezondheidszorg” zoals een communiqué van Volksgezondheid en Milieuhygiëne het noemt, overlaten.

Bij een zo groot mogelijke verantwoordelijkheid van de bevolking voor de eigen gezondheid past ook een houding, die weerstand biedt aan de verlokkingen van de charlatans, die honderd-uit beloven en voor de vreemdste suggesties nog gehoor vinden. De verantwoordelijkheid van de commissie lijkt ons een zware en zij zal er goed aan doen terdege in het oog te houden dat al of niet gecamoufleerde kwakzalverij ook op het terrein van de preventie rampen kan aanrichten.

Volgens de film geneest 70 procent in meerdere of mindere mate na het ingrijpen van de prikdokters. Over complicaties en nevenverschijnselen noch over terugkerende kwalen werd gesproken. Ook kwam geen van de niet-genezen patiënten aan het woord of hoorde men deskundige critici. Want een wondermiddel is de raadselachtige acupunctuur zeker niet. Het wachten is trouwens nog altijd op de resultaten van een onderzoek dat staatssecretaris Hendriks heeft laten instellen. Met een zo eenzijdig beeld als de film van Anke Serraris en Kees Boomkens is niemand gediend — behalve dan de „polikliniek voor acupunctuur”.

Ineke Jungschleger schreef in De Volkskrant over deze uitzending o.a. „De eerste Nederlandse polikliniek voor acupunctuur straalde veel heil en zegen uit op Nederland 2. Ik weet niet of dat aan de acupuncturisten lag of aan de KRO. De vrouwelijke patiënten droegen witte kanten bh's tijdens de behandeling en bij de sobere lunch praatten alle dokters aan één stuk door over de patiënten. Zou er soms een camera in de buurt zijn, denk je daar als kijker”.

Er kwamen nogal was reacties op de uitzending. Het ANP dat de heer Van der Plaats van de NWP in deze materie altijd bijzonder royaal met tekst bedeede vertelde dat de NWP om schriftelijke reacties op de televisie-uitzending verzocht

„De werkgroep zal alle brieven schrijvers in de loop van de komende week standaard formulieren verstrekken waarmee men zich kan aanmelden bij een acupuncturist in de omgeving. Veel belangstellenden zullen zich, aldus de heer Van der Plaats teger

**VERVOLG OP BLZ. 20****Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoediging is KWAKZALVERIJ****BLZ. 21**

## KWALIJKE HANDELWIJZE VAN KWAKZALVER NIET VERVOLGD

Uit het Postzegelalbum

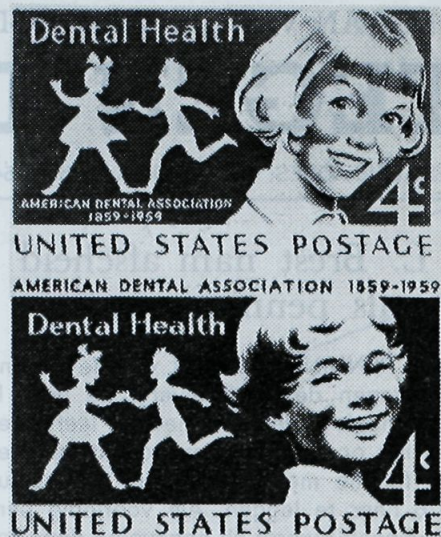
EEN VROUW UIT Naarden, die haar waalfjarig dochtertje om het leven heeft ebracht, zal op last van de rechtbank te Amsterdam in een psychiatrische inrichting worden geplaatst. Dit vonnis kwam overeen met de eis van de officier van justitie mr. A. F. J. C. Habermehl die ontlast van rechtsvervolging had geëist omdat de vrouw niet toerekeningsvatbaar was.

De vrouw verkeerde in de waan, dat zij aan kanker leed en nog maar korte tijd te leven had. In de periode dat het voorval plaats vond was een echtscheidingsprocedure aan de gang. De vrouw gaf bij de behandeling van de zaak voor, dat zij tot haar vreselijke daad was gekomen om haar dochtertje te redden uit de hand van een „sadistische vader”.

Het waandenkbeeld van de vrouw aan kanker te lijden had haar in contact gebracht met de journalist Louis Sinner van het Algemeen Dagblad die een serie artikelen over een kankerpatiënt publiceerde. De heer Sinner, voor wiens begripvol optreden een woord van lof mag worden gezegd, wist de vrouw te overreden zich grondig te laten onderzoeken. Er bleek geen sprake te zijn van kanker. In overleg met de huisarts werd de vrouw geadviseerd zich met een psychiater in verbinding te stellen om haar waandenkbeeld kwijt te raken.

Helaas heeft de vrouw deze adviezen naast zich neergelegd. In plaats daarvan richtte zij haar schreden naar een kwakzalver die haar in de waan liet of misschien zelfs in haar waan ondersteunde dat zij aan kanker leed. Hij nam haar in „behandeling”. Door dit onverantwoordelijke optreden heeft hij psychisch veel kwaad aangemaakt. Bij het onderzoek van deze zaak was het de politie bekend dat de betrokken kwakzalver de vrouw „behandelde”. Het is helaas niet gekomen tot een strafrechtelijke vervolging van de man in kwestie.

Bij de samenstelling van het rapport-De Vreeze over de onbevoegden is o.a. op grond van het vervolgingsbeleid (er worden jaarlijks maar enkele van duizenden onbevoegde behandelingen berecht) geconcludeerd tot een wijziging van de wet zodat er een zekere bevoegdheid voor bepaalde behandelingen zou ontstaan voor degenen, die thans behoren tot de heerschaar van de onbevoegden. Maar hoe wil men ooit kwalijk optreden als in dit geval voorkomen? Anders gezegd: hoe wil men de bokken van de geiten scheiden, hoe haalt men er de bonafiden uit die zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid ten opzichte van de patiënt, een verantwoordelijkheid die zo treffend onder woorden is gebracht in de Hippokratische eed?



DEZE TWEE POSTZEGELS werden in 1959 door de Amerikaanse posterijen uitgegeven in de strijd tegen het tandbederf. Onlangs heeft ons „Ivoren Kruis” (Nederlandse vereniging voor mond- en tandhygiëne) een vrouwblad uitgegeven om aantasting van het gebit zo goed mogelijk te voorkomen. Weinig snoepen, goed kauwen, niet teveel frisdranken gebruiken, tanden en tandvlees goed onderhouden en eens per halfjaar een bezoek aan de tandarts kan al heel wat onheil voorkomen.

Het vrouwblad geeft ook inlichtingen over het gebruik van fluoridetabletjes voor kinderen boven de vierjaar. Een nauwkeurige dosering blijkt van veel belang. Er is ook fluoride-tandpasta... En voor het overige zal het voor ouders altijd wel een probleem zijn hoe men zo lang mogelijk kinderen de gewoonte van het snoepen en niet te vergeten het ijsjeseten kan onthouden zonder dat een lieve tante ze er mee gaat verwerken.

### Miniatuur-elektronica om hersendruk te meten

EEN MEETELEMENTJE VAN een paar vierkante millimeter blijkt van groot belang voor de hersenchirurgie en zal daar ongetwijfeld in toenemende mate worden toegepast. Het betreft hier een stukje miniatuur-elektronica dat een nieuwe methode voor het meten van hersendruk heeft mogelijk gemaakt. Deze z.g. „transducer” is door Philips ontwikkeld in nauwe samenwerking met prof. dr. J. W. F. Beks, hoofd van de neurochirurgische kliniek van het Academisch Ziekenhuis in Groningen.

Op het Derde Internationale Symposium over hersendruk, dat in juni 1976 is gehouden in Groningen, toonden hersenchirurgen van over de hele wereld zich zeer geïnteresseerd voor de nieuwe meetmethode, zoals die daar werd gepresenteerd door prof. Beks.

### ACUPUNCTUUR OP TV VERVOLG VAN BLZ. 25

het ANP, op wachtlijsten moeten laten inschrijven”.

Er wordt gesproken over „dertig Nederlandse artsen en fysiotherapeuten”, die zijn afgestudeerd; aan het eind van dit jaar zullen nog eens 30 nieuwe acupuncturisten afstuderen, zo wordt er bij vermeld.

Niet vermeld wordt hoe veel van de groep van dertig en van de nieuwe even grote groep nu echt bevoegden, artsen, zijn. In elk geval zijn er onbevoegden bij, al worden ze dan als „fysiotherapeuten” aangeduid. Maar men ziet het — terwijl in Den Haag aan een rapport wordt gewerkt over de mogelijkheden of onmogelijkheden van acupunctuur draait de propagandamachine van de NWP al op volle toeren. Zij weet een kritiekloze KRO voor haar karretje te spannen en even kritiekloos verleent het ANP de heer Van der Plaats hand- en spandiensten.

Want laat het duidelijk zijn: zo'n op-eiding als daar in Haarlem is een voltrekt ongecontroleerde instelling, die zelf naar normen vaststelt... maar dat is bij de NWP nu eenmaal zo de gewoonte.

### Bidden met doekjes van Maasbach

EEN VERSLAGGEVER VAN dagblad Trouw vond een merkwaardig bericht in Nieuw Leven, het blad van de bekende pinksterevangelist Johan Maasbach. Dit adviseert zijn lezers een gebedsdoekje bij Maasbach aan te vragen. Daar zouden bijbelse wonderen mee gebeuren. Nieuw Leven verzekert dat al vele jaren mensen hun zakdoekjes naar evangelist Maasbach zenden. Ook brengen zij doekjes mee naar de campagnes of samenkomsten. Het is de evangelist niet vreemd om zijn handen op honderden doekjes te leggen of om ze met zich mee te dragen en ervoor te bidden, aldus het blad.

Het blad trekt een vergelijking met bijbelse tijden. Zo staat er in Handelingen 19, dat de zweetdoeken van de apostel Paulus gebruikt werden om ze op zieken te leggen, opdat zij gezond zouden worden. En van Petrus wordt gezegd, dat men zelfs probeerde om in zijn schaduw te komen om te genezen. Volgens „Nieuw Leven” was dit een kwestie van „geloof en gehoorzaamheid, die de gave der gezondmaking in werking stelde”.

Zo is het volgens het blad ook met de gebedsdoekjes, die evangelist Maasbach bij zich gedragen heeft en waarover hij gebeden heeft.

## Prof. Kushi vertelt van het macrobiotische wondervoedsel

IN DE EERSTE WEEK van augustus kon men in Amsterdam in het Kon. Instituut voor de Tropen cursussen volgen over Oosterse wijsbegeerte en Oosterse geneeskunst. Dat ging uit van het Plantage Badlaan 4 te Amsterdam gevestigde Oost-West Centrum en degene, die de cursussen gaf was de in Boston in de Ver. Staten woonachtige Japanner, prof. Michio Kushi. Dat professoraat is een erefunctie, hem verleend door de Meiji universiteit in Japan. Er werden tegelijkertijd ook macrobiotische kooklessen gegeven in een pand aan de Zeeburgerdijk door de echtgenote van Kushi.

HET VERBAND TUSSEN de kooklessen en de wijsbegeerte mitsgaders de Oosterse geneeskunst is niet moeilijk te leggen want de macrobiotische maaltijd gepropageerd door nu wijlen Ohsawa is zogezegd „des Pudels Kern”. Dat bleek ook duidelijk tijdens een persconferentie in de Raadszaal van het Instituut voor de Tropen waarin de Japanner op allerbeminlijkste wijze een uiteenzetting gaf van zijn ideeën.

Hij ging daarbij uit van het Yin en Yangprincipe, yin is uitwendig, yang inwendig, yin is ruimte, yang is tijd. Enzovoorts. De moderne mens, ook in het oosten, is zich dat niet meer bewust, de traditionele eetgewoonten zijn door de industriële technologie in de voedselindustrie in het gedrang gekomen.

„De wet van verandering”

DE OOSTERSE GENEESKUNST gaat uit van de wet van verandering die alle domeinen regeert, zo begrepen wij uit de woorden van de heer Kushi. Waar het nu om gaat is het herwinnen van de traditionele werking van de wet van verandering. Zestig jaar geleden introduceerde George Oshawa in Japan de macrobiotiek, het herstel van het traditionele eten, de traditionele manier van leven.

Daardoor zijn duizenden ziektegevallen genezen, ook, aldus nog steeds de heer Kushi tijdens de persconferentie, kankerpatiënten. Achttien jaar geleden deed het macrobiotische voedsel ook in de Verenigde Staten zijn intrede en met veel succes.

Er zijn zeker tienduizend winkels in de Ver. Staten en in Canada waar macrobiotische grondstoffen worden verkocht en jaarlijks groeit dat aantal. „In elk land van Europa hebben wij vrienden”, aldus Kushi. In 1959 kwam Oshawa voor het eerst in Europa. Hij zette een kliniek op in België. In Parijs zijn thans zes restaurants waar macrobiotische maaltijden worden verkocht en tal van winkels.

De oude Keltische volkeren begrepen het principe, aldus nog steeds Kushi en het gezond verstand uit het verre verleden doet nu weer zijn intrede met het natuurlijke, macrobiotische voedsel. Het is het antwoord op de „degeneratieve ziekten”.

Het is een goed gebalanceerd dieet al willen de medici dat niet erkennen\*). De helft ervan moet bestaan uit de volle tarwekorrel. Verder voor de mineralen o.a. zeewier, dan voor het eiwit bonen of andere peulvruchten.

*Aardappelen zijn taboe*

AARDAPPELEN HOREN ER niet bij, zomin als suiker en tomaten. Ook niet te veel melk (wij zagen zelfs een geschrift waarin werd gesteld dat wie te veel melk drinkt de hersenen krijgt van een koe . . .) noch bloemprodukten. In Amsterdam moet men geen tropische vruchten gebruiken zoals mango's, maar wel aardbeien, appels, druiven, peren, perziken. Men moet niet naar het zuiden gaan voor zijn voedsel maar in dezelfde klimaatzone blijven, zo leert Kushi. Hij zegt neen tegen scherpe kruiden maar dat de Eskimo vlees eet kan hij ten volle accepteren.

Het westerse eten is sterk expansief, de darmen zetten er van uit, dat ziet men ook aan de dikke lippen! En hierbij kwam dan de geneeskunst aan bod. De heer Kushi tekende voor zijn gehoor een afbeelding van een mens en paste daarop het yin en yangprincipe toe alle organen van het lichaam hebben in het hoofd hun „tegenpolen”. Dat maakt de diagnose heel gemakkelijk. Hij herinnerde voorts aan de Oosterse polsdiagnose, maar maakte niet duidelijk waarom men dergelijke „traditionele” methoden zou handhaven terwijl tegenwoordig de medische wetenschap over veel grondiger methoden beschikt. In een tijd dat de diagnostiek veel minder ver ontwikkeld was had de „eenvoudige benadering van het lichaam”, die prof. Kushi voorstelt, wellicht zin, maar dat gaat tegen

\*) In 19NU, uitgave van de Stichting Public Relations Land- en tuinbouw werd onlangs dr. E. H. Groot, verbonden aan de afdeling Humane Voeding van de Landbouwhogeschool te Wageningen aangehaald: *Wie zich echter geheel toevertrouwt aan de leer van de heer Ohsawa ondermijnt vrijwel zeker het lichaam. Daarbij komt nog het gevaar dat men zich te laat tot een arts wendt, want de macrobiotiek leert, dat men met bepaalde regimes elke ziekte kan genezen. Dat is al enkele mensen in de Ver. Staten noodlottig geworden.*

### VERKEERD VERBONDEN

*In Rio de Janeiro heeft de politie een kantoorbediende aangehouden die kans had gezien om met een vervalste doktersbul twee jaar lang een artspraktijk uit te oefenen. Hij had tal van patiënten onder zijn hoede en had de echtgenoten van drie (echte) artsen behandeld. Het bedrog kwam uit toen hij een werkster zo onhandig verbond dat de vrouw wantrouwig werd en zich ging beklagen. Zij kreeg een beloning voor haar oplettendheid.*

woordig niet meer op. Zou de heer Kushi bij zijn reizen over heel de aardbol afzien van moderne voorbehoedende methoden als het inenten tegen pokken of gele koorts? Natuurlijk niet — zo onverstandig is hij niet. Zou daarom een patiënt moeten afzien van moderne diagnostische middelen terwille van een „eenvoudige benadering van het lichaam”?

*Nieuw bloed is uw deel*

HET MACROBIOTISCHE VOEDSEL versterkt ook de onderlinge band tussen de gezinsleden hoorden wij nog, het overbrugt de generatiekloof, ja het beïnvloedt ook de karakters van de mensen want het bloed wordt veranderd, men krijgt „nieuw bloed” wanneer men macrobiotisch leeft. De agressie van de mens verdwijnt, geestelijk wordt hij rustiger en zo wordt de vrede tussen de mensen bevorderd en daagt het beeld van de wereldvrede dankzij de macrobiotische maaltijden.

En . . . er zijn al heel wat macrobiotische kookboeken in omloop. Bijvoorbeeld van mevrouw Oshawa. Zo kunnen ziekten worden genezen, de vrede tussen de mensen worden bereikt.

Apropos, professor, hebben wij gevraagd: Toen er nog traditioneel werd gegeten, waren er toen geen ziekten? Hoe stond het toen met de lepra bijvoorbeeld?

Er werd toen, antwoordde de professor, minder goed gekookt. En wat de melaatsheid betreft, „men” heeft gezien dat door de bloedvernieuwing die na het omschakelen op macrobiotisch eten lepralijders genazen.

*Wat te veel van het goede*

DAT NU LIJKT ons weer een van die oncontroleerbare beweringen, waarmee altijd bij dergelijke discussies gegoocheld wordt.

Een keertje macrobiotisch eten kan best gezond zijn, veel medici echter hebben bedenking tegen een consequent macrobiotische levenswijze omdat zij de voeding te eenzijdig vinden, maar dat macrobiotische maaltijden (mits goed gekookt, maar daar

## Ook doe-het-zelvers kunnen meedoen aan kleuretherapie van Chandu

DE HAAGSE ZAKENMAN Jack F. Chandu, schrijver van boeken als „Snelanalyse uit de geboortehoroscoop”, „Handboek der Handleeskunde - Cheiro diagnostiek” zal ook een „Praktische pendelkunde” laten verschijnen. Maar inmiddels is hij als „kleuren-therapeut” aan de markt met „Helende kleuren”, dat bij Servire in Wasenaar is uitgekomen.

Daarover lezen wij van de hand van John Müller in NRC Handelsblad oa.:

Kleuretherapie is een onderdeel van de natuurgeneeswijze. Chandu heeft er veel over opgestoken bij dr. Tjo Boen Seng in Hongkong. Met zijn, inmiddels overleden, leermeester waarschuwt hij tegen buitenlandse werken waarin staat, dat kleuretherapie ook bijvoorbeeld kanker en epilepsie zou kunnen genezen.

Een paar kleurrijke adviezen uit Chan-

du's Medisch-kleuretherapeutisch Overzicht, Symptomen en hun behandeling:

*Angsten:* groen vijftien minuten, daarna geel vijf min., daarna oranje vijf min. (LB). Indien patiënt moeilijk te benaderen is geel vijftien i.p.v. vijf min.

*Egocentriciteit:* violet (LB). Comb.: z. hypn.: k.med.

*Leverklachten:* blauw-violet (LOC), behalve bij *leverzwelling!* In dat geval baluw (LOC). Comb.: a.b.a. Arts raadplegen!

*Nierklachten:* oranje-geel (LOC). Comb.: a.b.a.

*Minderwaardigheidsgevoel:* violet-rood (LB). Comb.: hypn., z.hypn., k.med., ps. th.

De kennis over het effect van de kleur op de menselijke ziel en de beter te lokaliseren organen is, bijeengebracht ten bate van kleuretherapie, afkomstig uit de hoeken en gaten van onwetenschappelijkheid.

De geheimzinnige oorsprong doet echter niets af aan de simpele praktische toepassing ervan. Voor doe-het-zelvers raadt Chandu het gebruik van „*de lampette*” aan, „*dit is een lamp met ingebouwde transformator in de voet, waarin een twaalf volt autolampje past*”. Verder heeft men een Triac netspanningsregelaar nodig, „*type NS 2 of een soortgelijk apparaat*”.

Deze produkten zijn te verkrijgen bij „elke goede handelaar in elektrische benodigheden”. Tenslotte: „*Al wat men erbij moet maken is een houder voor de kleurenfilters*”.

Bestraling dient te geschieden op één van de volgende wijzen: d.m.v. een lichtbad, naakt van top tot teen, lokaal, of indirect, waarbij het licht op een wit vlak projecteerd wordt, „vanwaar het op de patiënt reflecteert”.

Ikzelf, besluit John Müller zijn raillerend artikel in NRC Handelsblad, heb baat gevonden bij de vijf min. durende kleur-op-kleur bestraling, als lichtbad: ik ergerde mij groen en geel, dezelfde kleuren deden die stemming echter smelten als sneeuw voor de zon. Zo is ook rood goed als u naar bed wilt en oranje als u wel een mandarijntje zou lusten.

Voor het overige lijkt het raadzaam dat men bij het eerste symptoom van grote interesse voor kleuretherapie direct een arts raadpleegt.

## Geneesmiddelen in huis

IN SLECHTS 4.3 procent van de Nederlandse gezinnen is geen enkel geneesmiddel in huis. Dat blijkt uit een onderzoek dat is ingesteld door dr. J. L. Jessen te Groningen. Er werden 1622 Nederlanders ondervraagd, een representatieve groep. In het Tijdschrift voor sociale Geneeskunde heeft de Groningse student in de sociologie L. J. Middel daar een artikel over gepubliceerd.

Gemiddeld, zo blijkt uit de enquête heeft men bijna vijf, om precies te zijn 4.6 geneesmiddelen in huis, waarvan een aantal niet is voorgeschreven door de arts. Dat zijn uiteraard vooral de pijnstillers (85.2 pct van de ondervraagden had die in huis) en de vitamine-preparaten. Voorts heeft men slaapmiddelen in huis en kalmerende middelen. Men vond het opvallend dat ruim viervijfde van de ondervraagden een of meer geneesmiddelen in huis had waarvan men de naam niet kon noemen. Dat bleek het moeilijkst bij de op recept verstrekte middelen.

Het medicijnkastje is tamelijk populair; ruim 58 pct van alle geneesmiddelen wordt er in bewaard. Particulier verzekerden hebben meer geneesmiddelen die zonder recept te koop zijn in huis dan personen, die bij een ziekenfonds zijn aangesloten.

## Te veel sulfiet in wijn

DE ALTIJD ACTIEVE Consumentenbond heeft ontdekt dat er te veel sulfiet zit in de wijn, die men bij slijters zo uit het vat kan tappen. De bond heeft er de keuringsdienst voor waren opmerkzaam op gemaakt. Het sulfietgehalte is kennelijk verhoogd om groei van bacteriën in de wijn die voor dit doel in vaten wordt bewaard te belemmeren. Het lijkt romantisch, zó uit het vat te tappen, maar de sulfiet is voor de wijndrinkers...

In het augustusnummer van de Consumentengids wordt ook melding gemaakt van een Amerikaans onderzoek naar de nicotine-arme sigaret. Uit de ervaring blijkt dat degenen, die overstappen op het roken van zo'n sigaret hun rookgewoonten wijzigen om toch maar dezelfde hoeveelheid nicotine binnen te krijgen. Dat is de verslaving! Ze gaan meer roken, de peukjes vallen korter uit, ze nemen langere trekjes, inhaleren dieper of houden de rook langer in de longen...

Ja, ja, gezondheidspreventie is niet gemakkelijk!

## MACROBIOTISCH

### VERVOLG VAN BLZ. 27

zijn dan ook die kookboeken voor!...) zouden helpen de gezinsharmonie te herstellen en de generatiekloof te overbruggen, dat ze ziekten zouden genezen, zelfs gevaarlijke kankergezwellen en een ziekte als lepra, dat ze mentale stoornissen zouden verhelpen, de karakters van de mensen zouden veranderen en dat zo het macrobiotisch voedsel de wereldvrede zou vestigen... dat, waarde prof. Kushi, lijkt ons wat al teveel van het goede. Wij in de bestrijding van de kwakzalverij wantrouwen altijd die „geneesmiddelen”, die „voedingswijzen” die tegen vrijwel alles helpen en zoals in dit geval ook nog eens ieders verlangen naar vrede op aarde willen vervullen. Hoe mooi het ook moge klinken.

Vermelden wij nog dat een van de volgelingen van prof. Kushi de thans 77-jarige filmster Gloria Swanson is die altijd op reis gaat met een koffertje bruine rijst. Aan het slot van de persconferentie kregen de aanwezigen een kopje thee, bereid van zestien verschillende kruiden volgens het recept van mevrouw Lima Oshawa, want gewone thee en koffie hebben „een uitzettende” werking; ze zijn expansief begrepen we. Je zou er dus wel eens dikke lippen van kunnen krijgen.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; J. Noord te Amsterdam, Hemonystraat 11, **Wvd.Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** b.d. te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-President Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Buijer **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** b.d., 't Harde; P. L. Stal, **Arts** te Hilversum; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle **Apotheker** te 's-Gravenhage; Adviserend bestuurslid: S. Lelie, **Arts Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonneés: Oranjelaan 6, Hilversum. Waarnemend penningmeester: J. Noord, Hemonystraat 11, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.